

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 350.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e99740/facsimile.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Saad: Jeg maa tillade mig at stille et Par Spørgsmaal til den Depu- terede for Kjøbenhavn, der saavel jeg har forhaaret ham, menne, at man skulde have vidst: 4. Hvad Samfundsmæssigt forstod man kunde blive Embedsmænd; er det ikke rigtig?

Spørgsmaal: Jeg har antaget, at det i ethvert Til- fælde ikke er dem, der ere under 61 Aar, hvorefter den arede La- ser Anvendelse sigter; thi ogsaa disse vilde blive medtagne til Krigs- tjeneste under den saakaldte Traininfanterie, men derimod dem, som omhandlede i § 14, og som erklæret altsedst udflyede til al Krigs- tjeneste.

Erst: Embedsmændene burde dog i alle Tilfælde være fris- taagne for Forsigtigheden efter § 32 og alene ved virkelig Krigstjeneste; thi at bringe til Opsættelse eller Sligt, synes det mig dog, at Em- bedsmænd burde være frit for.

Formanden: Derfor Ingen flere maatte ønske Ordet, ere alle- san Forhandlingerne om § 6 sluttede. Jeg havde haabet, at vi idag skulde være blevet færdige med det 1ste Capitel af Udsættelse; men jeg frygte for at det vil medtage af for megen Tid, da jeg antager, at der er flere, der ønske at ytre sig over § 7. Jeg tror derfor, at det er rigtigst at ende Forhandlingerne for idag.

Den arede Rigsdagsmand for Skodning har ønsket at ytre nogle Ord til Forsamlingen.

Udvalgt: Med den arede Foramlings Tilbedelse skal jeg sige mig den Frihed at gjøre en almindelig Bemærkning. Det forekommer mig, at de sidste Dage nærligen have vist, at vore Forhandlingers Inddeling i en foreløbig Behandling uden Afstemning og en endelig Behandling med Afstemning, er en uheldig Idr fra de henfærdede Previdentialhænder, som vi have medtaget, fordi man ikke har været opmærksom nok paa den Forskjel, der er mellem dem og nærværende Forhandling. I Previdentialhænderne forekom Sagerne til Forhand- ling, uden at være hændte eller gennemgaaede af andre Medlem- mer end de respective Comiteer, og disse vare valgte iblandt. Der var derfor en Færdighed, det vil sige, en orienterende og oplysende For- handling nødvendig eller i alt Fald gavnelig, inden man freed til endelig Afgjærelse. Her derimod ere alle de hidtil forelagte Sager først for- handlede i Udvalgene, hvor ethvert Medlem af Foramlingen har haft mere end tilstrækkelig Frihed til at sætte sig ind i dem og medtage Deltagelse af de Sagførelse. Her er Comiteernes Valg Resultatet af Udvalgenes Forhandling; man kan altsaa i en ganske anden Grad stole paa, at der er valgt rigtigst, og at Comiteerne frem- lægge rigtigste, velbegrundede Indstillinger. Previdentialhænderne vare derimod kun raadgivende Foramlingsret. Deres eneste praktiske For- maalet var at lyde en Sammenfatning, der skulde tjene Privatmand til politisk Beretning og give Lovgivernes Stof til vidtloftige Rettslovinger. Afstemningen og dens Udsald var dem temmelig ligegyldigt; foreløbig og endelig Behandling vare eminent lige vigtige. Det som kun an- paa, at Individerne fik indtalt sig; thi de maatte alle betragte sig som

Underlapper, der vare bestemt til at frekkes og afrettes paa Gene- ralprocureurens dialektiske Sprog. Nærværende Foramlings har derimod en besluttende, en langvarig Rytighed; derom, holder jeg mig for- visst, er, trods Alt, hvad der fra en vid Side er bemærket derimod, saavel Regeringen som Foramlingsens flere Majoritet fuldstømmen enig. Kongen skal vel indvillige vore Beslutninger og han kan, om han vil, forsøge dem, men han kan ikke gjøre dem om, han kan ikke forandre ved dem. Det er her ganske ligegyldigt, om Majoriteten er her eller alle, om Foramlingsens Retstilstand behøve sig paa den ene eller den anden Side ved Afstemningerne. Den endelige tagne Beslutning er en Kædetjerning, en Handling, som Kongen vel ved en anden Handling kan sætte ud af Kraft; men som, hvis denne kongelige Handling ikke paaløber, saaledes som den endelige foreligger, bliver gyldig og gjældende. Her maa derfor både Foramlingsens og Publicums hele Interesse vende sig imod den endelige Forhandling. Da gjælder det først at prøve Kræfterne og handle Generne, thi da er der først noget at vinde. Da gjælder det først at udtale hvad der kan gjøre Indtryk, og at flere eller færre Meningerne for at komme til at indvise paa Beslutningerne. Den foreløbige Behandling uden Afstemning, uden Resultater, forholder sig her til den endelige som en Dyrskningsmanøvre til et virkelig Slætt; der skulde nok, at man Ingen betyder sig deraf, thi Gælder ved, det er med løst Krudt. De mest indtrængende Taler ere saagodtsom faldte, thi Deltagelse, da de skulde virke, er endnu ikke kommet; vil man ene nogen Ind- bedelse paa Beslutningen, saa maa man gjentage dem ved den endelige Behandling, og man kan dog ikke antage vort Bæger for saa langsomt eller først, at vi skulde behøve at høre to Gange og at læse to Gange hvad der skal finde Indgang hos os.

Da vor Forretningsorden imidlertid maatte ikke her undersøgt flere nye Forandringer, saa at vi altsaa behøve den anordnede Ind- deling af Forhandlingerne, saa forekommer det mig, at vi indvillige burde bestrebe os for at indbringe og forføre den foreløbige Be- handling saa meget som muligt. Jeg mener, at den væsentligst kan burde behøve det, at Comiteen gjenom den Ordre og øvrige Medlemmer motiverede og forklarede sine Indstillinger, at man fore- spurgte sig hos dem og andre Sagførelse om de uflare, ikke tilstræk- kelig oplyste Punkter, og endelig at man anmeldte de Amendementer, man i Genhold her til agtede at stille ved den endelige Behandling, men at man derimod opstille af egentlig Meningsudværling og Me- ningstæmp til denne. Jeg formoder vel, at man maatte vil gjøre mig den Indvending, at ved den endelige Forhandling tør hver kun tale en Gang, og at dette ofte ikke er tilstrækkeligt; men en Gang, det vil da sige en Gang om hver Paragraph, og jeg behøve Dem de- tankte, at dersom hvert Medlem vil besætte denne Ret, og altsaa 150 tale hver 58 Gange om Børnepligtloven og 80 Gange om Grundloven, saa vilde vi ikke blive færdige med blotte to Uge for hen- imod næste Aar. Jeg tror overhovedet, at man i et Parlament bør undvies med at tale en Gang om den foreliggende Gjenstand. Vi haare her jo ikke som blotte Repræsentanter for vore individuelle An- sættelse, men for at repræsentere den offentlige Menings forskellige Fractioner. Har man en ganske ensfaldende Mening, saa er det i Regelen allerede formaget, om man taler en Gang. Bliver man uafvirket eller modsiget, saa maa man altid kunne stole paa at finde Forklarings og Forførelse hos en eller anden af sine Meningsfæller,

Rettelser.

3 Nr. 73, Sp. 556, Lin. 12 f. n. „og en bestemt dem her handlede“ læst og en bestemt Bægeret herom maatte være for- fællig

- - 74.	- 565.	- 3 f. n.	„forordet“ læst: forvarmt.
- - 74.	- 564.	- 22 f. n.	„hæder“ læst: hæder.
- - 75.	- 567.	- 23 f. n.	„at dette er Post i disse Bøger“ læst: et af Post etc.
- - 75.	- 570.	- 10 f. n.	„Brev“ læst: Brevbrev.